

ТРАНСГУМАНІЗМ ЯК ПОЛІТИЧНЕ ТА СОЦІАЛЬНЕ ЯВИЩЕ СУЧАСНОСТІ

Клименко Р.В.

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

В рамках цієї статті досліджується філософія трансгуманізму та її соціальні аспекти. Вже зараз трансгуманізм представляють великі спільноти людей, які мають під собою політичну та соціальну вагу. Партії трансгуманістів виникають з неймовірною швидкістю. Надано приклади сучасних політичних сил, західних та країн СНД, які представляють інтереси трансгуманістичного руху. З іншого боку, в статті пояснюється яким чином трансгуманізм щільно інтегрується з релігією. На момент написання статті існує велика кількість релігійних організацій, які так чи інакше підтримують ідеї трансгуманізму. Досліджується спільне між релігіями та трансгуманістичною філософією. В статті також аналізуються ті зміни, які будуть викликані трансгуманізмом у сфері спорту. На сьогодні є кілька прецедентів використання кіборгізованих частин тіла у великому спорті. Багато уваги приділяється аналізу ризиків, пов'язаних з реалізацією програми трансгуманістів. Ризики включають в себе нерівний розподіл технологій, неетичне використання технологій, недосконалість технологій яка може вести до катастрофічних наслідків. Щільно аналізується критика трансгуманізму Френсісом Фукуямом.

Ключові слова: Партія трансгуманістів, ртд, wta, трансгуманістичне християнство, трансгуманістичний спорт, nbіс-конвергенція, генна інженерія, ризики майбутнього.

Метою даної статті є дослідження феномену трансгуманізму у контексті сучасних політичних та соціальних реалій. Саме така мета є актуальною і досить не вирішеною. Є багато публікацій по окремим трансгуманістичним ідеям, або по технологіям, які розробляються завдяки філософії трансгуманізму, але саме ця стаття дає комплексний огляд багатьох соціальних сфер життя, на які вже сьогодні впливає трансгуманізм.

Для реалізації мети необхідно досягти наступних цілей:

- проаналізувати трансгуманізм, як сучасне культурно-філософське явище;
- охарактеризувати сучасні політичні сили, ідеї яких повністю або частково співпадають з трансгуманістичними;
- порівняти трансгуманізм з релігією;
- дослідити релігійність серед трансгуманістів;
- зробити аналіз впливу трансгуманістичних винаходів на індустрію спорту;
- описати вірогідні ризики, пов'язані з розвитком трансгуманістичних технологій.

Трансгуманізм у політиці. Згідно з Джеймсом Хьюзом [1], трансгуманістична політика є частиною трьохсотрічної історії, яка розпочалася з Епохи просвітництва, коли люди почали підтримувати демократію, права людини і використання науки і технології замість магії і забобонів. В цій роботі відстоюється думка, що трансгуманізм в цілому, а значить і його політична складова є продовження і розвитку загальнішого напрямку в культурі – сцієнтизму.

У 2012 році Джузеппе Ватіно став першим політиком в Європі і світі який відкрито назвав себе трансгуманістом [2].

У тому ж, 2012 року, «партія продовження життя» початку організацію створення свого руху [3].

У 2013 Анель Ньюїц запропонував створити «Космічну Партію». Наступного року ініціатива була реалізована [4].

Впродовж проміжних виборів в США в 2014, Габріель Ротлблат був першим трансгуманістом який балотувався в Конгрес США, а вже в жовтні 2014 Злотан Істван анонсував свій план по створенню Трансгуманістичної Партії і про те,

що він планує балотуватися в Президенти США у виборах 2016 року [5].

Впродовж грудня 2014, почалося створення Трансгуманістичних Партій у Великобританії і Європейському Союзі, і в Січні 2015 Великобританська Трансгуманістична Партія випустила Маніфест Трансгуманістичної Партії [6].

Злотан Істван – американський письменник, футурист, філософ і трансгуманізм. Серед найбільш видатних його робіт – «Трансгуманіст – філософ» і «Майбутнє трансгуманізму». Він першим в історії оголосив, що збирається балотуватися на посаду президента США від Трансгуманістичної Партії.

Мета виборчої компанії Іствана в тому, щоб пропагувати переваги досліджень в області радикального продовження життя, зменшення екзистенціальних ризиків і переконання суспільства в тому, що наука і технологічні інновації можуть радикально поліпшити людину у рамках нації і усього людства.

За заявою Іствана [7], Трансгуманістична Партія має три головних мети у своїй політичній програмі:

1) Зробити усе можливе, щоб прекрасні учені і технологи Америки мали ресурси для відвертання старіння і смерті людей впродовж 15-20 років – мета, яка, як багато ведучих учені вважають, цілком досяжна.

2) Створення культурного світогляду в Америці про те, що створення радикальних технологій і наук в кращих інтересах американської нації і людства в цілому.

3) Створення національних і глобальних програм по забезпеченню безпеки людей від використання технологій в агресивних цілях і інших планетарних загроз, які ми можемо зустріти на шляху в трансгуманістичну еру людства.

Трансгуманістичний письменник і колишній професор Техаського Університету, Джон Мессерлі, виразив свою підтримку політичному дебюту Іствана [8] тому, як соціальне і політичне оточення повинне підтримувати трансгуманізм для того, щоб людство могло еволюціонувати з великим інтелектом і моральністю.

Істван також знаменитий тим, що в 2014 році він заснував «Трансгуманістичну партію», інтернаціональний політичний рух, ґрунтований на філософії трансгуманізму, включаючи політичну орієнтацію на науку, медицину і технології, що дозволяють поліпшити людину. Амон Твіман написав [9], що сила розвитку трансгуманістичних партій лежить в народних акціях тисяч трансгуманістів які можуть бути організовані і політично мобілізовані для єдиної мети, і ця мета не в заміні технологічного прогресу політикою, але у використанні політики для того, щоб технології покращували світ.

У інтерв'ю журналу Vice, Девід Вуд заявив [10], що Британська Трансгуманістична Партія – прогресивна і соціально, економічно схиляється до децентралізації.

На просторах СНД набирає популярність Російський Трансгуманістичний Рух (РТР), досі не зареєстрований офіційно. Це є досить відома громадська неурядова організація, яка просуває і розвиває ідеї трансгуманізму і наукового імморалізму на території Росії і сусідніх країн. Більше того, РТД стимулює і просуває нові дослідження і технології, що дозволяють розширити межі людських можливостей.

Трансгуманізм та релігія. Ключовим для будь-якої релігії є поняття бога, або богів – надприродних сутностей, здатних впливати на навколишній світ.

На перший погляд, трансгуманізм представляється абсолютно атеїстичною ідеологією. Згідно з опитуваннями, віра у бога, як і слід було чекати, не властива більшості трансгуманістів, багато хто з яких вважає себе атеїстами. Так, в огляді WTA за 2007 рік говориться [11], що 64% опитаних трансгуманістів ідентифікують себе як атеїстів, тоді як тільки 31% опитаних дотримуються містичних або релігійних навчань.

Не дивлячись на це, усередині трансгуманізму існують Християнська Трансгуманістична асоціація і Мормонська Трансгуманістична асоціація.

Творцем Християнської Трансгуманістичної асоціації виступає Крістофер Бенек, пастор з Флориди. Він бачить своє завдання в тому, щоб надати релігію прогресивному класу людей, що використовує останні досягнення у сфері науки і технології.

«Я абсолютно впевнений, що штучний інтелект може брати участь в спокутних цілях Христа», – говорить Бенек [12].

Крім того, існують і такі духовні, але не релігійні в традиційному значенні цього слова організації, як Буддистська Трансгуманістична асоціація. Усе це підкреслює внутрішнє різноманіття трансгуманізму.

Окремо варто відмітити некомерційну релігійну організацію «Шлях в майбутнє», в основі якої лежать ідеї заміщення бога штучним інтелектом. Творець організації – Ентоні Левандовскі, колишній інженер Google, визначає цілі організації таким чином:

«Це не той бог, який метає блискавки і створює смертоносні урагани. Але якщо ви зіткнулися з чимось, що в мільярд разів розумніше вас, як це ви можете це назвати? Якби у вас була дитина, ви займалися б його вихованням і зробили б усі, щоб він виріс обдарованим, вірно?»

А зараз ми ростимо не дитину, а бога. Тому давайте подумаймо, як не наробити помилок. Це просто приголомшлива можливість» [13]

У популярній культурі трансгуманізм часто порівнюють з релігією.

А. Ніконов в книзі «Формула безсмертя» пише: *«На мій погляд, трансгуманізм – модернізована релігія, що тільки відмовилася від бога і ґрунтована не на міфології, а на науці»* [14].

Тед Пітерс також вважає, що трансгуманізм є релігія [15]. Що ж дозволило їм зробити такий висновок?

Одним з ключовим чинником релігії є віра. На відміну від Християнства, що обіцяє вічне позаземне життя, багато трансгуманістів упевнені, що саме прогрес, і тільки він неминуче приведе людство до вічного земного життя.

Крім того, поширена ідея технологічної сингулярності, яка є переломним моментом в культурному житті людства, порівнянний за значимістю з другим пришестям Христа. Варто також відмітити і негативне відношення до плоті, як в Християнстві, так і в трансгуманізмі.

Для Християн плоть – це гріховна, непостійна, вередлива субстанція, обитель людських гріхів. Трансгуманісти також вважають тіло недосконалим, малофункціональним, непрактичним, і тому що суперечить життю, гріховним.

Вони намагаються модифікувати його усіма доступними способами.

«Ваші тіла – це згубні пастки. вам повезе, якщо у вас буде сім десятиліть для діяльності; ну або вісім, коль пані Фортуна буде до вас прихильна. Це явно не досить для серйозних звершень. Досягнення зрілості душі вимагає набагато більшого часу» [16].

Резюмуючи, можна сказати, що як для християн, так і для трансгуманістів властиве підпорядкування тілесного, чуттєвого – розумному.

Чим же викликана така схожість здавалося б атеїстичного трансгуманізму і релігій?

Ерік Девіс стверджує, що так звана пострелігійна сучасність не досягла успіху в позбавленні від *«окультних мрійнь, духовних трансформацій і метафізичної туги»* [17].

Есхатологія більшості популярних релігій – будь то Християнство, Іслам або Буддизм, співзвучна цілям трансгуманізму. Таким чином, можна сказати, що в трансгуманізмі змінилася тільки форма, але не зміст, мрії про вічне, вільне життя залишилися такими ж, якими вони були і багато сторічч тому.

Таким чином, можна сказати, що трансгуманізм – це сучасна релігія, ґрунтована на беззаперечній вірі в науковий прогрес.

Проте, більшість традиційних церковних організацій виступають з різкою критикою на адресу трансгуманізму, адже останній робить замах на традиційні релігійні догми. Особлива увага приділяється технічному прогресу в області NBIC- технологій. Поведінка представників церкви багато в чому нагадує рух Нео-Луддитів кінця 18 – початку 19 віків, коли останні ополчилися проти прогресу, і навіть фізично намагалися усунути промислові верстати.

Така тактика, як ми бачимо, не є унікальною відносно трансгуманізму і є природною опозиційною реакцією на технологічні зміни у світі.

Трансгуманізм та спорт. У своїй статті «Трансгуманізм та спорт. За та проти» [18] професор Стів Едвардс та доктор Майк МакНейм детально досліджують вплив розвитку трансгуманістичних поглядів на індустрію спорту.

З одного боку, спорт вцілому може виграти від штучних покращень людини. За допомогою кіборгізації можливе зменшення спортивних травм з одного боку, також, як вважається, більш швидкі, сильні, розумні організми зможуть пропонувати глядачеві ще кращі розваги. Вцілому, можна сказати, що трансгуманізм бачить невід'ємне право людини на «морфологічну свободу» важливим аргументом за використання трансгуманістичних технологій у спорті. Прихильники цього напрямку – Сандберг, Бостром та інші.

Кіборгізація може надати людям невластиві їм якості, а тому можлива й не тільки інтеграція кіборгів в уже існуючі види спорту, але й створення нових, існування яких раніше було неможливим.

З іншого боку, критики трансгуманізму висувають наступний контр-аргумент:

Нерівність можливостей. Людина за допомогою методів трансгуманізму може покращити своє фізичне та психологічне становище, а отже такий спорт не є «чистим». Перевага завжди буде на боці модифікованої людини, а отже ті спортсмени, у яких не буде доступу до технологій не зможуть адекватно конкурувати. Критикуючи таке однобоке ставлення можна сказати, що вже зараз, наприклад, на олімпійських іграх виступають спортсмени, рівень фінансування яких дуже різниться. Так, наприклад, в силу економічних та політичних причин, представники різних країн отримують різний рівень питомих елементів з їжі. Наприклад, представники одної з найбідніших країн світу, Північної Кореї, відстають по зросту від своїх південних колег в середньому на 15 см. Така сама ситуація і з різним обладнанням та екіпуванням. Технологія сама по собі не вирішує проблему нерівності. На сьогодні вже були зареєстровані випадки участі кіборгізованих людей в олімпійських змаганнях. Першим прецедентом став виступ южноафриканського бігуна Оскара Пісторіуса [19].

Ризики трансгуманізму. Трансгуманізм підносить нам великі перспективи, що стосуються збільшення тривалості і якості життя. А в перспективі він обіцяє нам безсмертя. Проте зворотним боком медалі виступає втрата біологічної основи людства. Людина, що кіборгізується різною імплантованою технікою, безстатева і штучно розмножується, очевидно, сприйматиме світ інакше, ніж сучасна людина.

Досить представити свідомість, перенесену в мережу, у відриві від свого людського тіла. Очевидно, вона не зможе ідентифікувати себе в якості людини. Ці приклади показують кардинальний розрив між людиною старою і людиною новою, і очевидно, що на фоні цього розриву, у разі успішної реалізації програми трансгуманістів, виникатимуть різні етичні колізії.

Потенційний громадський резонанс, викликаний появою постлюдини матиме схожий, але набагато більший ефект, ніж сучасні актуальні етичні проблеми, такі як одностатеві шлюби, сурогатне материнство, гендерна ідентичність, аборти, евтаназія.

Ефект буде викликаний більшою доступністю «змін», їх відносною технічною простотою і надійністю.

Важливою темою в контексті трансгуманізму є NBIC-конвергенція, що обговорювалася раніше. Пропоную зупинитися на інфо і когно аспектах, пов'язаних з етичними ризиками.

Класичні проблеми, пов'язані з інформатизацією суспільства(інфо) були описані ще в знаменитій художній книзі Орвелла «1984».

По сюжету, у деякому вигаданому світі існує пристрій, що названий телекраном і є здоровенним плоским дисплеєм. Мета пристрою – шпигунство за усіма жителями «Океанії», вигаданого місця дії роману. Цей образ лякав минулі покоління, але сьогодні ця анти-утопія вже не виглядає такою анти-утопічною.

Під приводом зручності, нам пропонують використати все більше і більше пристроїв, що збирають і аналізують інформацію про нас. Існує навіть окремий технологічний напрям – інтернет речей. Його ідея полягає в щонайповнішій інформатизації усіх побутових предметів. Роботи в цьому напрямі ведуться і вважаються дуже перспективними. Темпи, з якими ми обростаємо цими пристроями і швидкість розвитку їх характеристик – мініатюризація і збільшення потужності – приголомшують. Ні у кого не викликають сумніву переваги, що надаються такого роду пристроями, – вони дають нам зручність, надійні канали зв'язку, в якомусь сенсі, завдяки статистичним алгоритмам машинного навчання ми можемо дізнатися щось нове про себе.

Проте, життя в такому інформатизованому суспільстві припускає, що уся ваша особиста історія зберігається, і може бути доступна недоброзичливцям, будь то «поганий» уряд або злочинець.

Наступний ризик також пов'язаний з інформаційними технологіями. На сьогоднішній момент реальною загрозою світовій безпеці є кіберзлочинність і кібервійни. Відомий вислів Натана Ротшильда:

«Хто володіє інформацією – володіє світом».

Технічний фахівець, що знайшов уразливість в системі безпеки матиме неймовірну владу. У його руках будуть зосереджені інструменти управління зброєю і лікарнями, а, отже, і життями мільйонів людей. Він буде здатен керувати банківськими рахунками, транспортною технікою і багатьом іншим.

І якщо злочинець буде розумним, то зможе методично завдавати шкоду, не будучи фізично присутнім на місці злочину.

Чим глибше ми занурюємося в інформатизацію – тим більше цінності ми зберігаємо в інформаційному просторі, тим самим підставляючи все, що у нас є під один удар.

Спроби захисту, що робляться, збільшують рівень безпеки, але не виключають повністю чинник атаки.

У якійсь мірі Орвелл був правий, і нам є чого боятися у разі подальшої, і, згідно з трансгуманістами, неминучої інформатизації.

Наступний тип ризиків, пов'язаний з біотехнологією, був детально описаний у «Чудовому Новому Світі» Хакслі. Вирощування людей «Ін вітро», штучна стимуляція мозку, названа «ощущалки», наркотик «сома» дарує чисту радість, штучні гормони, що дозволяють контролю-

вати поведінку, – усе це вже було розглянуто іменитим автором ще до того, як стало предметом гарячих дискусій на наукових форумах.

Френсіс Фукуяма присвятив свою роботу «Наше постлюдське майбутнє» [20] питанню впливу біотехнологічного прогресу на суспільство. У числі іншого, він виділяв наступні три дуже реалістичні сценарії:

1. Успіхи у фармакології дозволили створити лікарські препарати, які пригнічують у людей їх негативні якості, міняють настрої на розсуд пацієнта, дозволяють «носити» різних личини з потреби. Фукуяма задається питанням – а як здійснюватимуться громадські стосунки в такому середовищі, коли фізичне тіло не буде постійним носієм однієї і тієї ж особи? Варто замислитися про те, що суспільства, очевидно, будуть структуровані іншим чином, роль постійних зв'язків буде зменшена, а соціальна мобільність – підвищена. Але треба мати на увазі, що ці зміни, найвірогідніше, будуть розподілені нерівномірно, а тому це сприяє нерівності.

2. Регенеративна медицина дозволяє людині істотно збільшити тривалість її життя. Фукуяма звертає увагу на складне питання про взаємовідносини між «новими» старими і молодими поколіннями.

3. З'явилася можливість заводити собі «оптимальних» дітей. У різних батьків – різні цінності, і тому різне розуміння оптимальності. Відмінність дітей призводить до ще більшого незрозуміння в суспільстві, його розслоєності, що дозволяє говорити про те, що людина як вид, втрачає свою ідентичність, еволюціонує у різних напрямках.

Фукуяма акцентує увагу на легковажності сучасних дебатів про етичність біотехнології. На його думку, уся демагогія зводиться лише до добре-погано і не конкретизується. Френсіс наполягає на негайному політичному регулюванні біотехнології, прописує політичні інститути, які можуть бути відповідальні за ті або інші закони.

Проте тут треба розуміти, що навіть за наявності доброї волі виконати приписи Фукуями, неможливо передбачати усі негативні наслідки, і оперативно їх попередити або мінімізувати.

Проте, Фукуяма визнає, що рівень ризику для держави, пов'язаний з біотехнологією не безпрецедентний, по його шкалі він знаходиться між інтернетом і атомною зброєю – небезпечніший, ніж вільне поширення інформації, а отже і влади, але і не такий нищівний як атомна зброя, яка загрожує нашому виду фізичним винищенням.

Наступною потенційною проблемою біотехнології є ризик повторення експериментів євгеніки, що проявили себе в ХХ столітті. Генетик Лі Сільвер описує сценарій [25], коли жінка народжує сотню ембріонів і усі вони аналізуються для складання генетичного профілю. Жінка має право вибрати той з них, який схильний до найменших хвороб. Це є безпосереднє втручання в життя людини, і саме тому ця технологія може стати черговим поштовхом до регулювання відкритого «ящика пандори генних модифікацій» на державному рівні.

Наслідки таких експериментів на декілька порядків перевершуватимуть усі попередні, у тому числі і нацистські експерименти.

Ще одним важливим питанням є права дитини. Чи є у батьків право зумовлювати генетично життя дитини, проектуючи ембріон? Це безпрецедентний випадок, оскільки досі вплив батьків обмежується областю придбаного, проте воно може бути розширене і до природженого.

Також завдяки біотехногенному прогресу може посилитися і класова нерівність, завдяки обмеженому доступу бідного населення до нових технологій. Багаті батьки зможуть дозволити собі досконалішу дитину, у якої буде більше шансів вижити і залишити значно краще потомство. Актуальним залишається питання – чи варто регулювати доступ цих благ? І якщо так – то з якою мірою? Кінець кінцем, відповідь на це питання регламентується політикою.

З одного боку можливе покращення лише багатих людей, що звісно не є добре та гуманно в сенсі всіх інших. З іншого боку є інша крайність – така форма соціалізму, при якій усіх людей зроблять в генетично-ціннісному плані рівноцінними, наскільки це можливо.

Фармакологія продовжує розвиватися, і разом з розвитком з'являються і нові проблеми. Вже сьогодні широко доступні антидепресанти і нейростимулятори, зокрема такі речовини, як Прозак і Ріталін, які значно впливають на суспільство.

Прозак збільшує рівень серотоніна в організмі, гормону, що відповідає за щастя, власну самооцінку, визнання. Говорячи словами Платона – збільшує «тимос», ту частину душі, яка відповідає за гордість, гідність людини, дає почуття внутрішнього задоволення і безтурботності.

Ріталін – це нейростимулятор, схожий по структурі з метамфетаміном. Він з'явився на прилавках в якості засобу від синдрому підвищеної уваги. Сам по собі синдром викликає багато суперечок в медичних кругах, і ціла плеяда докторів впевнена, що це надумана проблема, тобто синдром підвищеної уваги не свідчить про проблеми із здоров'ям. Проте, за статистикою біля 10% дорослого населення країні першого світу приймає Ріталін щодня. Він замінив собою такий традиційний засіб, як кофеїн.

Різниця між кофеїном і Ріталіном разюча – дія Ріталіну сильніша і триваліша, кофеїн має природне походження, Ріталін – справу рук людини.

Не складно здогадатися, що надалі, з розвитком фармакології з'являтиметься все більше препаратів, які перевершуватимуть нині існуючі по потенціалу дії.

Прозак і Ріталін популярні в середовищі трансгуманістів. В силу малого об'єму довгострокових експериментальних даних, поки рано говорити про шкоду цих препаратів, але це однозначно свідчить про готовність послідовників трансгуманізму ризикувати своїм здоров'ям, віддавати перевагу неперевереним, але багатообіцяючим елементам наукового прогресу.

Варто також відмітити, що у зв'язку з реалізацією трансгуманістичної програми по продовженню життя можлива демографічна криза небачених масштабів. Поточні чинники, такі, як старіння населення в силу збільшення тривалості життя і зменшення коефіцієнта народжуваності, будуть посилені ще більшою тривалістю життя. Це, у свою чергу може мати і економічні наслідки.

Літні люди, що прожили довге життя і зробили упродовж її певні накопичення матеріальних благ, є гіршими споживачами, ніж молодь, які, в силу свого віку ще нічого не накопили. Переважання в товаристві літніх людей зменшить громадське споживання, що позначиться на структурі економіки.

Також очікуються зміни і ще в одному відношенні. Людські суспільства за природою структуровані. Як би не заперечували це демократи і соціалісти, але це досі є невід'ємною рисою нашого виду. Упродовж віків соціальна ієрархія була, у тому числі, організована за віковим критерієм. Старший член сімейства, общини, нації, мав більше повноважень і владу. Це було наслідком кореляції між віком і фізичною формою. Проте продовження життя може зіграти злий жарт з такого роду соціальним пристроєм.

Збільшення тривалості життя і збереження працездатності на більше тривалий час, при незмінності соціальних структур і відсутності (чи малій пропозиції) нових «соціальних вакансій», призводить до того, що молоде покоління виявляється незатребуваним суспільством, оскільки усі соціальні «осередки» вже зайняті попередніми поколіннями, що не поспішають їх звільняти. Така ситуація провокує посилення соціальної напруженості в різних формах і подальшу деградацію суспільства.

Це є приводом для чергової хвилі ейджизму, дискримінації за віковою ознакою, але цього разу дискримінованими суб'єктами виступатимуть не люди значного віку, а молодь. Таку тенденцію можна спостерігати вже сьогодні, принаймні, відсоток безробіття серед молоді в усіх країнах світу багато вище, ніж серед інших вікових категорій.

Наступний ризик пов'язаний з можливим непропорційним розвитком технологій, що гальмують старіння. Цілковито реальною здається ситуація, коли з'явиться можливість оновлювати кінцівки і органи, але не уповільнювати старіння мозку. Здорове тіло і надзвичайно повільний мозок. В цьому випадку користь від прогресу дуже сумнівна, адже він лише збільшить кількість людей, що живуть напів-рослинним життям, які

з соціальної і еволюційної точки зору не принесуть ніякої користі.

Ще одне неоднозначне питання – чи будуть люди жертвувати собою заради інших, знаючи що інакше їх чекає вічне життя? Адже природне етичне почуття підказує нам, що цінність немовляти вище за цінність людини в похилому віці саме внаслідок того, що немовля при рівних умовах вірогідніше проживе довше. Це почуття може абсолютно атрофуватися у зв'язку з можливістю вічного життя. Соціальні зв'язки матимуть меншу вагу, а людина стане більш залежною від технологій, чим від інших людей. Посилиться нерозуміння.

Враховуючи різноманітні можливості самодосконалення, люди матимуть різні форми і мінімум зв'язків, що зробить їх егоїстичнішими і приведе до зменшення емпатії в суспільстві.

Висновки. Підводячи підсумок, треба сказати, що трансгуманізм зараз набирає популярності, а тому детальний аналіз наслідків його використання має практичний характер. Можна виділити наступні проблеми, які були освітлені в даній статті:

1. Політичні аспекти трансгуманізму. Було виявлено, що на момент написання статті (2018 рік) трансгуманізм є вагомою політичною силою в таких країнах як США, Великобританія, Франція.

2. У відношенні до релігії, трансгуманізм займає різні позиції, так як серед самих трансгуманістів є як атеїсти, так і віруючі люди. Також є погляд, згідно з яким трансгуманізм сам по собі є релігією сучасності, зі своїми віруваннями та обрядами.

3. Трансгуманізм вже сьогодні впливає на спорт, оскільки пропагандує модифікацію людської істоти.

4. Трансгуманізм, як філософія, призводить до надшвидкого розповсюдження технологій. Але технологія сама по собі не гарантує того, що її використання буде здійснюватися на благо суспільства. Тому саме гуманістичні ідеали, які стоять за філософією трансгуманізму і мають бути тим орієнтиром у величезному світі захоплюючих технологій.

Список літератури:

1. Institute of ethics and emerging technologies. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ieet.org/index.php/IEET2/more/hughes20090409/>.
2. Джузеппе Ватіно. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://en.wikipedia.org/wiki/Giuseppe_Vatino.
3. Створення «Партії продовження життя». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ieet.org/index.php/IEET2/more/konovaleenko201207261>.
4. Інтерв'ю з Габрієлом Ротблатом. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://hplusmagazine.com/2014/07/01/interview-gabriel-rothblatt-congressional-candidate-in-florida-8th-district>.
5. Золтан Істван «Чи повинен трансгуманіст становитись президентом». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.huffingtonpost.com/zoltan-istvan/should-a-transhumanist-be_b_5949688.html.
6. «Маніфест трансгуманізму». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ieet.org/index.php/IEET2/more/tmuk20150105>.
7. Золтан Істван «Партія трансгуманістів». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://reasonandmeaning.com/2014/10/16/the-transhumanist-party-could-it-change-our-political-future/>.
8. Джон Месерлі «Чи може партія трансгуманістів змінити майбутнє?». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://hplusmagazine.com/2014/10/20/transhumanist-party-change-future/>.
9. А. Твіман «Ствердження у підтримку партії трансгуманістів». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://transhumanistparty.wordpress.com/author/transhumanistparty/>.
10. Д. Вуд «Уявна політика 2.0». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tiny.cc/t6wrry>.
11. WTA ревью. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ieet.org/archive/20070326-Hughes-ASU-NReligion.pdf>.
12. А. Кусберстон «Пастор із Флориди планує зробити роботів християнами». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ibtimes.co.uk/florida-reverend-christopher-benek-wants-convert-artificial-intelligence-christianity-1486912>.

13. Дж. Міллі «Екс-інженер гугл створив нову релігію». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://interestingengineering.com/ex-google-and-uber-engineer-has-created-a-religion-that-worships-ai>.
14. А. Ніконов «Формула безсмертя». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.e-reading.club/book.php?book=1008816>.
15. «Все про космос». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tiny.cc/hnyrry>.
16. Н. Бостром «Екзистенційні ризики». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.jetpress.org/volume9/risks.html>.
17. М. Зімерман «Релігійні аспекти в трансгуманізмі». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eroskosmos.org/religious-motifs-in-technological-posthumanism/>.
18. С. Едвардс «Трансгуманізм та спорт». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.smas.org/2-kongres/papers/2861.pdf>.
19. «Перший кіборг на олімпійських іграх». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://geektimes.com/post/25703/>.
20. Ф. Фукуяма «Наше постлюдяне майбутнє». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.e-reading.club/book.php?book=143497>.
21. Лі Сілвер «Клонування та інше в дивному новому світі» (New York: Avon, 1998), p. 233-247.

Клименко Р.В.

Харьковский национальный университет имени В.Н. Каразина

ТРАНСГУМАНИЗМ, КАК ПОЛИТИЧЕСКОЕ И СОЦИАЛЬНОЕ ДВИЖЕНИЕ СОВРЕМЕННОСТИ

Аннотация

В рамках этой статьи исследуется философия трансгуманизма и ее социальные аспекты. Уже сейчас трансгуманизм представляют большие общности людей, которые имеют под собой политический и социальный вес. Партии трансгуманистов возникают с невероятной скоростью. В статье предоставлены примеры современных политических сил, как прозападных, так и стран СНГ, которые представляют интересы трансгуманистического движения. С другой стороны, в статье объясняется каким образом трансгуманизм плотно интегрируется с религией. На данный момент написания статьи существует большое количество религиозных организаций, которые так или иначе поддерживают идеи трансгуманизма. Исследуется общее между религиями и трансгуманистической философией. В статье также анализируются те изменения, которые будут вызваны трансгуманизмом в сфере спорта. На сегодня есть несколько прецедентов использования киборгизированных частей тела в большом спорте. Большое внимание уделяется анализу рисков, связанных с реализацией программы трансгуманистов. Риски включают в себя неравномерное распределение технологий, неэтичное использование технологий, несовершенство технологий, которое может привести к катастрофическим последствиям. Плотно анализируется критика трансгуманизма Френсисом Фукуямой.

Ключевые слова: Партия трансгуманистов, РТД, ВТА, трансгуманистическое Христианство, трансгуманистический спорт, нбик-конвергенция, генная инженерия, риски будущего.

Klymenko R.V.

V.N. Karazin Kharkiv National University

TRANSHUMANISM AS A POLITICAL AND SOCIAL MOVEMENT OF MODERNITY

Summary

The philosophy of transhumanism and its different social aspects are analyzed in this article. Right now transhumanism is represented by large societies which have great social and political influence on our future. Transhumanists parties are created with huge speed. On the other hand, transhumanism is nicely integrated with religion. At the moment of writing of this article there are many religious organizations which one way or another support the ideas of transhumanism. In this article changes in sport that have place because of transhumanism are also analyzed. A lot of attention is related to risks which are related to realization of transhumanists program.

Keywords: Party of transhumanists, RTD, WTA, transhumanistic Christianity, transhumanistic sport, nbic-convergenction, genetic engineering, risks of the future.